

SEZNAM PŘÍLOH

- I. Posticova pozorovací tabulka
- II. Tabulka pro analýzu vyučovací hodiny
- III. Pomůcka pro pozorování činnosti pracovní skupiny či týmu učitelů
- IV. Typologie postojů: Porter
- V. Skupinová technika: Balintovská skupina
- VI. Fáze PAT analýzy
- VII. Adaptační plán pedagogického pracovníka
- VIII. Adaptační program pro zaměstnance
- IX. Hospitační arch
- X. Dotazník
- XI. Nestrukturované interview

Příloha I.

Posticova pozorovací tabulka (Pol, Lazarová, 1999, s. 55)

Záznam z pozorování		
Na levé straně škály (1) je negativní pole-aspekty chování učitele, které činí jeho jednání neefektivním.		
Na pravé straně škály (5) je pozitivní pole - aspekty chování, které vedou k efektivitě práce učitele.		
Prostřední hodnoty (2, 3, 4) umožňují citlivější rozlišení hodnocení.		
strnulost a zábrany v chování	1 2 3 4 5	uvolněnost
pasivita	1 2 3 4 5	aktivita
chlad	1 2 3 4 5	vřelost, zápal pro věc
podrážděnost, nervozita	1 2 3 4 5	klid, emoční stabilita
je stažený do sebe	1 2 3 4 5	je otevřený, přátelský
tlumí reakce žáků	1 2 3 4 5	podporuje reakce žáků
vykládá bez přestání	1 2 3 4 5	využívá reakce žáků
nezajímá se o to, zda žáci rozumějí a sledují	1 2 3 4 5	vyhodnocuje, zda žáci rozumějí a sledují
neupravuje sdělení, ani když nebyla pochopena	1 2 3 4 5	upravuje informace, nebyly-li pochopeny
podporuje aktivitu žáků přinucením	1 2 3 4 5	podporuje aktivitu žáků vzbuzením zájmu
nekontroluje činnosti žáků	1 2 3 4 5	reguluje činnosti žáků

snadno je reakcemi žáků vyveden z míry	1 2 3 4 5	adaptuje se na nečekané reakce žáků
nevede průběh hodiny logicky	1 2 3 4 5	vede průběh hodiny logicky
nepřizpůsobuje se úrovni žáků	1 2 3 4 5	přizpůsobuje se úrovni žáků
chová se nedbale, nepořádně	1 2 3 4 5	chová se organizovaně, metodicky
dělá obsahové chyby	1 2 3 4 5	nedělá obsahové chyby
ztrácí čas	1 2 3 4 5	má hodinu dobře časově rozvrženou
vyjadřuje se nepřesně	1 2 3 4 5	vyjadřuje se přesně
špatně vybírá ukázky a příklady	1 2 3 4 5	dobře vybírá ukázky a příklady
špatně využívá zkušeností a pozorování	1 2 3 4 5	dobře využívá zkušeností a pozorování
špatně využívá tabuli a audiovizuální pomůcky	1 2 3 4 5	dobře využívá tabuli a audiovizuální pomůcky
Chování žáků:		
Participace (účast na průběhu výuky)	1 2 3 4 5	
Aktivita	1 2 3 4 5	
Pozitivní citové reakce	1 2 3 4 5	

Příloha II.

Tabulka pro analýzu vyučovací hodiny (Pol, Lazarová, 1999, s. 56 - 58)

Tabulka pro analýzu vyučovací hodiny

1. Zahájení

Učitel

- Bere si čas pro zahájení a vlastní přípravu na začátku hodiny?
- Dává žákům čas, aby se připravili na hodinu (pomůcky, posazení apod.)?
- Dívá se na žáky?
- Jak kontroluje prezenci?

2. Fyzická přítomnost učitele

2. 1 Tělo

- Je viditelný všem žákům?
- Je jeho pohyb dostačující? ...Je přehnaný?
- Je příliš strnulý?
- Gestikuluje?
- Působí důstojně?

2. 2 Pohled na žáky

- Má je stále pod dohledem?
- Dívá se jen na část třídy?
- Jde o stále tutéž část třídy?

2. 3 Jazyk a způsob vyjadřování

- Jeho jazyk je přístupný...příliš familiérní...příliš vědecký?
- Opakuje stále tatáž slova, pohyby (automatismy, parafráze, tiky...)?
- Dokáže měnit rytmus a intonaci?

3. Verbální kontakt s žáky

3. 1 oslovování žáků

- Vyká žákům...nebo tyká?
- Oslovuje je jménem...nebo příjmením?
- Přidává k oslovení slečno ... pane...kolego apod.?

3. 2 Kladené otázky jsou:

- Přizpůsobené žákům?
- Přesné...nebo vágní?
- Příliš snadné?
- Čistě rétorické (aby řeč nestála...)?
- Otevřené...nebo uzavřené?

3.3 Otázky jsou adresovány:

- Všem žákům?
- Pouze nejlepším žákům?
- Pouze slabým žákům?

4. Vyjadřování žáků

4. 1 Kolik žáků dostává (bere si) slovo?

- Spontánně:
- Poté, co byli dotázáni učitelem:

4. 2 Jak učitel přijímá:

a) Odpovědi:

- Nekoriguje, ponechává v jejich původní formě?
- Nechává je v podstatě bez komentáře?
- S vágním hodnocením?
- S necitlivým posouzením?
- S pozorným nasloucháním a snahou integrovat je do průběhu vyučovací hodiny?

b) Otázky:

- Vyhýbá se jim?
- Zamlouvá je?
- Odmítá je?
- Pozorně jim naslouchá?
- Pomáhá je žákům lépe formulovat?
- Integruje je do průběhu vyučovací hodiny?
- Kritizuje je konstruktivně?

4. 3 Atmosféra ve třídě:

- Podněcuje žáky k diskusím mezi sebou? ...S učitelem?
- Vyžaduje od žáků kritiku myšlenek druhých?

Je učitelův postoj přizpůsobivý?...Otevřený? ...Trpělivý? ...Plný porozumění?
...Stimulující? ...Laskavý?...

Čiší z něj nadšení pro komunikaci?

5. Kázeň

- Jaký má postoj k těm, co zdržují?
- Píší žáci v tichosti?
- Dokáže udržet ve třídě „pozorné ticho“?
- Pokouší se o legraci?
- Zvládá tlak třídy na konci hodiny?
- Dokáže být přísný, aniž by zneužil svou moc?
- Dokáže rozlišovat intervence žáků?

6. Odborné části hodiny

6.1 Obsah:

- Je zřetelný?
- Je v souladu s širším programem?
- Odpovídá cílům?
- Je přizpůsoben žákům?
- Je konzistentní?
- Je nezáživný?

6.2 Metody:

- Obrací se na žáky pouze jako na posluchače?
- Myslí také na vizuální stránku výuky?
- Dokáže podpořit zájem?... Jak?
- Umí vést pozorování, naslouchání?
- Snaží se znovu vysvětlovat?
- Dokáže se odpoutat od své přípravy?
- Dokáže měnit činnost?
- Co si žáci pamatují z hodiny?
- Je hodina atraktivní...nudná...originální?

Příloha III.

Pomůcka pro pozorování činnosti pracovní skupiny či týmu učitelů (Pol, Lazarová, 1999, s. 59)

Instrukce:				
☐ Přečtěte si pozorně následujících 15 způsobů chování.				
☐ Do tabulky lze doplnit tolik sloupců, kolik účastníků bude pozorováno.				
☐ U každého účastníka zaznamenejme každou intervenci čárkou do odpovídajícího řádku. Vyznačte dvě čárky, je-li příslušná intervence dlouhá či důležitá.				
☐ Po ukončení pozorování sečtěte počet intervencí v řádcích i sloupcích.				
Způsob intervence	Označení účastníka			Celkem
	a	b	c	
1. navrhuje postup				
2. hledá kompromis				
3. rozděluje úkoly				
4. přináší nápad				
5. vnáší svůj pohled na věc				
6. zvyšuje hlas, aby dominoval				
7. přerušuje slovo				
8. vrací pozornost k předmětu				
9. uvolňuje atmosféru				
10. shrnuje				

11. přebírá nadřazenou pozici				
12. hlídá čas				
13. pomáhá někomu hovořit				
14. objasňuje, zřetelně zasahuje				
15. vysílá přátelské signály				
Součty				

Funkce skupiny můžeme analyzovat podle tří os:

- Produkce - úroveň úkolu (2, 4, 5, 8, 14)
- Řízení - úroveň funkce (1, 3, 10, 12)
- Regulace - socio-afektivní úroveň (6, 7, 9, 11, 13, 15)

Příloha IV.

Typologie postojů: Porter (Pol, Lazarová, 1999, s. 61)

Typologie postojů (podle Portera)	
Instrukce: ☐ Sledujte vlastní nebo kolegovy slovní projevy a podle tabulky posuďte, jaký postoj právě (převážně) vy nebo on zaujímáte.	
1. Evaluate	Postoj zahrnující osobní morální hledisko nebo soud (kritický nebo souhlasný) ve vztahu k druhému. Formulace typu: <i>měl(a) jsi...; bylo třeba udělat...; bylo to velmi dobré...neúčelné...apod.</i>
2. Interpretace	Postoj, který je typický snahou dát řečenému smysl podle toho, co se napomáhajícímu zdá podstatné; obsahuje riziko zkreslení. Formulace typu: <i>To dokazuje, že...; to je důsledkem...; je to proto, že...apod.</i>
3. Podpora	Postoj směřující k povzbuzování druhého, k dodání odvahy, utěšení, kompenzaci. Formulace typu: <i>Víte, mně se také stává, že...; všichni začínají...; to není vaše chyba...apod.</i>
4. Dotazování	Postoj spočívající v dotazování vedené s cílem, aby se napomáhající dozvěděl více o tom, co se mu zdá podstatné. Formulace typu: <i>Mohl(a) byste zpřesnit...; už se vám to někdy stalo...;co přesně se dělo během...;mohl(a) bys více popsat...apod.</i>
5. Rozhodování	Postoj, v jehož rámci napomáhající navrhuje okamžité řešení problému, vychází přitom ze své analýzy. Formulace typu: <i>Bylo by třeba...; měl(a) byste...; nezbyvá, než...; musíte nyní udělat...apod.</i>
6. Porozumění	Postoj příznačný co nejvěrnější reformulací toho, co vyjádřil příjemce pomoci (jde o to bez deformací vysvětlit jeho záměry). Formulace typu: <i>Myslíte, že...; dle vašeho názoru je to proto, že...; chcete říci, že...; rozumím tomu dobře tak, že...apod.</i>

Postup a pravidla

- Členové skupiny sedí v kruhu, ideální počet je 8-12 lidí (nemusí se nutně jednat o odborníky téže profese).
- Skupinu vede animátor, který uděluje slovo, řídí postupy a sleduje dodržování „pravidel“. Může se zapojit do diskuse, vztahují se však na něj stejná pravidla jako na ostatní.

Fáze postupu

1. Účastníci, kteří by chtěli, aby se skupina zabývala jejich případem, **velmi krátce prezentují svůj problémový případ** (v učitelské profesi to mohou být např. problémy typu: s tím žákem si nevím rady...nevím, jak jednat s rodiči toho žáka...mám pocit, že si s tím žákem nerozumím a ovlivňuje mě to při hodnocení...apod.).
2. Je-li požadavků ze skupiny více, účastníci **vyberou jeden případ**, obvykle ten, který se zdá být nejakutnější či nejzajímavější pro všechny. Vždy se pracuje jen na jednom případě.
3. Vybraný referující **popíše historii svého případu**, u něhož pociťuje nejistotu, problémy ve vztahu apod. Do jeho vyprávění nikdo nezasahuje.
4. Účastníci se **dotazují na podrobnosti**, které potřebují ještě vědět, aby si mohli o případě utvořit vlastní představu. Referující odpovídá na každý dotaz ihned, může-li. V této fázi jde pouze o otázky a odpovědi.
5. Účastníci nyní pracují na svých již vytvořených představách o případě. Zapojují fantazii a hovoří o tom, jak na ně celý ten případ zapůsobil, co v nich vyvolal. **Prezentují svoji představu o případě, snaží se popsat, jak vnímají a jak rozumějí** vztahu mezi referujícím a jeho žákem (rodičem) nebo problému. Referující mlčí a jen poslouchá. (Má-li často pokušení zasahovat do diskuse, je možné jej mírně vysadit z kruhu stranou a dát mu k dispozici tužku a papír, aby si mohl dělat poznámky). Účastníkům se v této fázi zakazuje udělovat jakékoliv rady.
6. Nyní již se mohou účastníci k „radám“ přiklonit. Nahlas uvažují formou „**co bych**

na tvém místě dělal já“. Nepřímo tedy navrhuji alternativní řešení. Referující stále mlčí a dělá si poznámky.

- 7.** Referující hovoří o tom, které z vyslechnutých návrhů a myšlenek ho zaujaly a oslovily, a **co pro něj bylo nové.**
- 8.** Na závěr skupina krátce celé sezení reflektuje (Co vlastně ve skupině probíhalo? Co bylo užitečné? apod.). Zhodnotí se práce skupiny a její přínos. Každý má možnost se vyjádřit a sdělit pocity, které prožíval.

Příloha VI.

Fáze PAT analýzy (Pol, Lazarová, 1999, s. 69)

PAT analýza probíhá ve dvou fázích:

I. Fáze

snažíme se rozpoznat a formulovat obavy, přednosti a tendence

1. Ve skupině se popíše problém a dále interakce, která je navrhována k řešení tohoto problému.
2. Účastníci skupiny se pokoušejí vžít do postavení druhého aktéra či skupiny aktérů a snaží si představit jejich obavy, pozitivní očekávání (přednosti) a tendence (pokušení). V této fázi může pracovat každý účastník sám a dělat si poznámky.
3. V menších skupinkách účastníci diskutují své myšlenky a nápady k předchozímu bodu.
4. Animátor skupiny vyzve podskupiny (nebo jednotlivce), aby představili svoje myšlenky. Vše zaznamenává na tabuli.
5. Je možné ohodnotit např. počtem bodů důležitost jednotlivých P, A, T a společně sestavit jejich žebříček.

II. Fáze

hledáme doporučení

Účastníci pracují opět v podskupinách, a to na následujících úkolech:

1. Snaží se hledat způsoby, jak **snížit obavy** člověka vstupujícího do diskutované interakce.
2. Snaží se formulovat doporučení, jak **zvýraznit přednosti** diskutované situace, tedy zvýšit možná pozitivní očekávání člověka vstupujícího do interakce.
3. Reflektují zdroje **tendencí (pokušení)** člověka vstupujícího do interakce. Formulují vhodné postoje a formy komunikace.

Adaptační plán pedagogického pracovníka

Základní škola, Mateřská škola a Praktická škola Kolín, Kutnohorská 179

ADAPTAČNÍ PLÁN PEDAGOGICKÉHO PRACOVNÍKA

Cíl :

Cílem adaptace nového pedagoga ve škole je co nejrychlejší zařazení pracovníka, aby mohl v plné šíři uplatnit své znalosti a dovednosti. Ověřit si schopnosti pedagoga a přizpůsobit se pracovním podmínkám na naší škole.

Adaptační plán: (zkušební lhůta 3 měsíce)

- ❖ Náplň práce
- ❖ Seznámení s řády, směrnicemi a plány školy
- ❖ BOZP a PO předpisy
- ❖ Seznámení s prostředím školy, kolektivem
- ❖ Přidělení uvádějícího učitele (UvU)
- ❖ Neformální rozhovor o „nepísaných pravidlech organizace“ (provede UvU)
- ❖ Náslechové hodiny (u UvU nebo ostatních kolegů dle uvážení)
- ❖ Hospitace (vedení + UvU)
- ❖ V průběhu zkušební lhůty 2 neformální rozhovory po cca 1 měsíci (vedení)
- ❖ Zadáání jednoduché funkce - úkolu nad rámec přímé ped. práce
- ❖ Zpětná vazba (učitelé, žáci)
- ❖ Hodnocení adaptačního období
- ❖ Motivační bonus v případě dosažení adaptačních cílů (stanovení osob. ohodnocení)

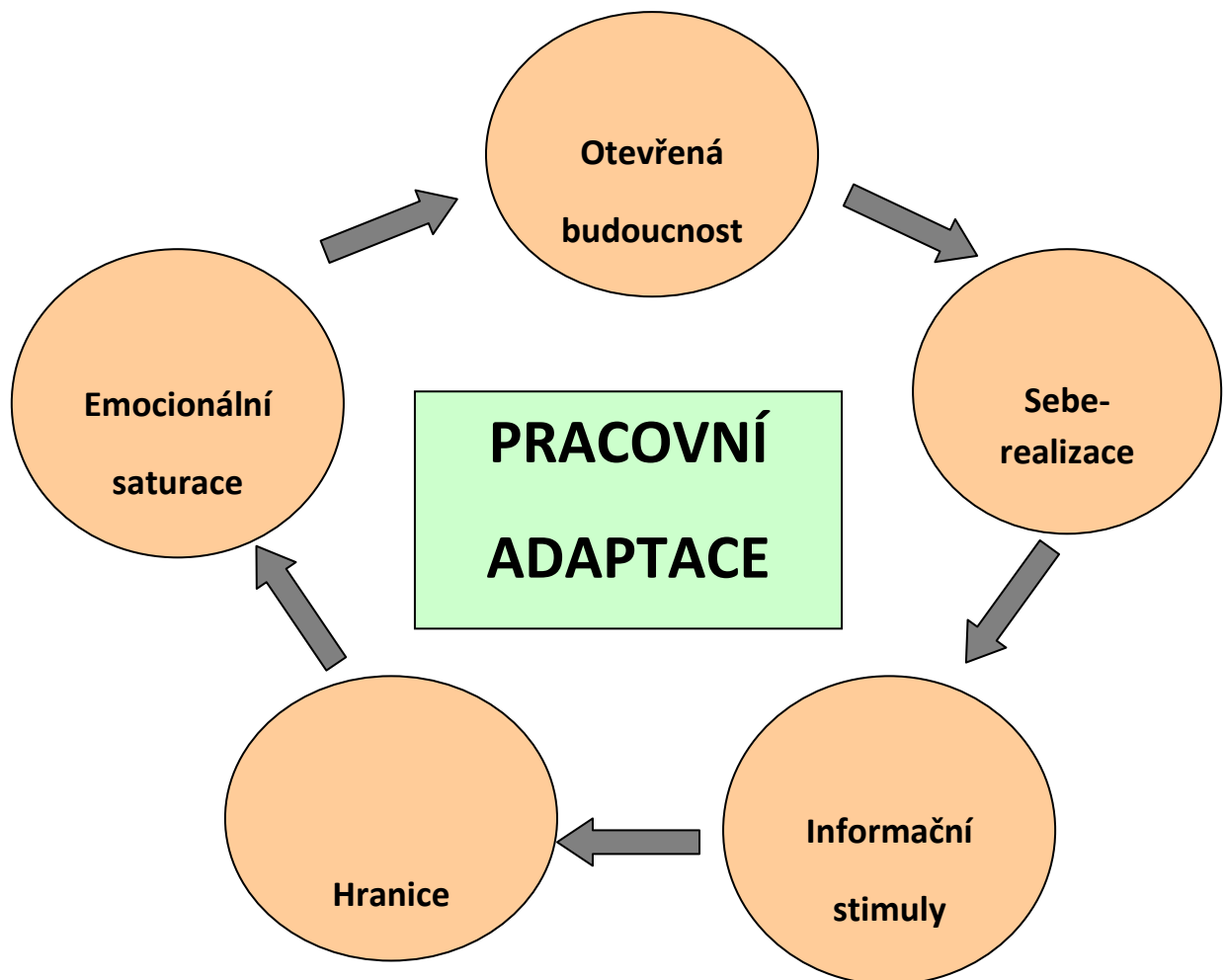
Adaptační plán: (3 roky)

- ❖ Spolupráce s uvádějícím učitelem trvá
- ❖ Průběžný hodnotící rozhovor ved. učitele a pedagoga každého čtvrt roku
- ❖ Náslechové hodiny (u UvU nebo ostatních kolegů dle uvážení)
- ❖ Hospitace (vedení + UvU]

- ❖ Zadání funkce - úkolu trvalejšího charakteru nad rámec přímé ped. práce
- ❖ Zpětná vazba (učitelé, žáci)
- ❖ Průběžné hodnocení adaptačního období (písemně po každém školním roce)
- ❖ Motivační bonus v případě dosažení adaptačních cílů

Adaptační pentagram : (hodnocení adaptačního období)

- **Otevřená budoucnost** - jak pracovník vnímá postavení školy vůči jiným organizacím, jeho přínos pro organizaci z dlouhodobého hlediska
- **Seberealizace** - naplnění ambicí a očekávání pracovníka, smysluplnost práce
- **Informační stimuly** - jak pracovník vnímá podávané informace ve vztahu ke své práci i v širším kontextu
- **Hranice** - jak pracovník vnímá pravidla v organizaci, jak s nimi nakládá, týmová spolupráce
- **Emocionální saturace** - jak se pracovník ve škole cítí

Příloha VIII.

Adaptační program pro zaměstnance

1. Jméno a příjmení zaměstnance:
2. Datum nástupu:
3. Uvádějící pracovník:

Informování:

- O pracovních úkolech a povinnostech
- O pracovních podmínkách
- O pracovním řádu
- O předpisech BOZP
- O vnitřních předpisech
- O systému hodnocení a odměňování
- O možnostech dalšího vzdělávání a rozvoje

Odborné zapracování:

- Pracovní porady
- Nabídka hospitací u kolegů
- Instruktaže
- Asistování
- Pověření úkoly
- Semináře školení

Sociální začlenění:

- Pomoc všech zaměstnanců

Schůzky a předání informací:

.....

.....

.....

Příloha IX.

Hospitační arch

Základní, Mateřská a Praktická škola Kolín, Kutnohorská 179

ZÁZNAM Z HOSPITACE č.:

Třída:

Datum:

Předmět:

VYUČUJÍCÍ:

Vyučovací hodina:

Přítomno žáků:

Celkem žáků ve třídě:

Třídní učitel:

HOSPITUJÍCÍ:

Učivo:

Cíl vyučovací hodiny

A) dovednost žáka

B) klíčová kompetence

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

čas	sled didaktických fází	průběžné poznámky a hodnocení

A) Byla hodina dobře připravená?

A SASNN

- 1) Stanovil vyučující jasně cíl VH jako konkrétní dovednost žáka?
- 2) Stanovil klíčovou kompetenci, kterou bude cíleně rozvíjet?
- 3) Stanovil vhodné učivo, jako prostředek pro dosažení cíle?
- 4) Byl stanovený cíl v souladu s osnovami ŠVP?
- 5) Bylo stanovené učivo v souladu s ŠVP?
- 6) Byly cíl, učivo a klíčová kompetence v souladu s časovým plánem učitele?
- 7) Byl vyučující připraven "odborně" (orientoval se dobře v dané problematice)?
- 8) Byl vyučující připraven "didakticky" - měl promyšlenou stavbu a způsob vedení hodiny?
- 9) Měl vyučující předem připraveny pomůcky a did. techniku?

B) Byla hodina dobře vedena?

A SASNN

- 10) Byli žáci seznámeni s cílem hodiny (věděli, co se od nich očekává)?
 - 11) Byly pokyny vydané k samostatné (skupinové) práci jasné a účelné?
 - 12) Bylo "klima" ve třídě příjemné?
 - 13) Byl použit vhodný metodický a didaktický postup?
 - 14) Používal vyučující v hodině názornost, zařadil vhodné pomůcky?
-

15) Dovedl vyučující žáky zaktivizovat (projevovali žáci o výuku zájem)?	☐	☐	☐	☐
16) Využíval vyučující hodnotící soudy žáků?	☐	☐	☐	☐
17) Vedl vyučující žáky k samostatnému řešení problému?	☐	☐	☐	☐
18) Vytvářel vyučující záměrně situace podporující vzájemnou spolupráci žáků?	☐	☐	☐	☐
19) Byla výuka orientována na situace blízké životu a na praktické jednání?	☐	☐	☐	☐
20) Uplatňoval vyučující individuální přístup k žákům?	☐	☐	☐	☐
21) Uplatňoval vyučující v převažující míře pozitivní motivaci žáků?	☐	☐	☐	☐
22) Vedl vyučující žáky k udržování čistoty a pořádku v lavici (učebně)?	☐	☐	☐	☐
23) Byly zápisy a nákresy na tabuli přehledné a srozumitelné?	☐	☐	☐	☐
24) Při hospitaci byly vybrány sešity od žáků.....				
25) Byly zápisy žáků v náhodně vybraných sešitech přehledné?	☐	☐	☐	☐
26) Byly v žákovských sešitech záznamy učitele o jejich kontrole?	☐	☐	☐	☐

C) Přinesla hodina očekávaný efekt a byla řádně vyhodnocena?

A SASNN

27) Byl ve VH jasně časově oddělen závěr VH (shrnutí - návrat k cíli)?	☐	☐	☐	☐
28) Byl splněn cíl vyučovací hodiny?	☐	☐	☐	☐
29) Zhodnotil vyučující výkony jednotlivých žáků (skupin)?	☐	☐	☐	☐
30) Vedl vyučující žáky k sebehodnocení (vzájemnému hodnocení)?	☐	☐	☐	☐
31) Byly žákům jasné klady a nedostatky jejich výkonu?	☐	☐	☐	☐
32) Vede si vyučující o výkonech žáků řádnou evidenci?	☐	☐	☐	☐

D) Byly v hodině cíleně rozvíjeny klíčové kompetence?

A SASNN

33) Rozvíjel vyučující plánovanou KK?	☐	☐	☐	☐
34) Které formy a metody práce vyučující pro rozvíjení KK použil?				

.....
 Přípomínky VYUČUJÍCÍHO:

Bylo dosaženo cíle hodiny?

Vyučující hodnotí hodinu jako: *mimořádně zdařilou, velní zdař., zdařilou, průměrnou, slabou, velmi slabou*

Za NEJSILNĚJŠÍ místo hodiny považuje:

.....
 Za NEJSLABŠÍ místo hodiny považuje:

.....
 Okolnosti, které POZITIVNĚ ovlivnily průběh hodiny:

.....
 Okolnosti, které NEGATIVNĚ ovlivnily průběh hodiny:

.....
 Závěr:

.....
 Stanovené úkoly, opatření:

.....
 Podněty pro metodické sdružení:

.....
 Přípomínky vyučujícího k hodnocení:

Je potřeba následná hospitace ?

Přibližný termín:

Datum pohospitačního pohovoru:

Podpis vyučujícího:

Podpis hospitujícího:

Příloha X.

Dotazník

Vážení kolegové,

dovoluji si Vás požádat o vyplnění tohoto dotazníku, který je součástí mé diplomové práce, zaměřené na kolegiální a spolupráci učitelů v ZŠ speciální. Veškeré údaje, které z Vašich dotazníků získám, jsou anonymní a budou použity jen pro účely zpracování empirické části práce.

Děkuji Vám za spolupráci

Bc. Eva Mikšovská

1. Jste:

Muž

Žena

2. Váš věk:

3. Jak dlouho pracujete v ZŠ speciální?

Do 5 ti let

6 - 10 let

11 - 15 let

16 - 20 let

21 a více let

4. Souhlasíte s tvrzením, že spolupráce a kolegiální učitelů je základem úspěšného vzdělávání žáků s mentálním postižením? Uveďte, prosím, proč....

Určitě ano

Ano

Spíše ano

Spíše ne

Ne

5. Jaká je, dle Vašeho názoru, skutečná úroveň spolupráce ve Vaší škole?
.....
.....

6. Uveďte, prosím, příklady úspěšně fungující spolupráce ve Vaší škole:
.....
.....

7. Co Vám osobně přináší spolupráce?
.....
.....

8. Jak hodnotíte úroveň kolegiálních vztahů ve Vaší škole?

Velmi přátelské, často přesahující i mimo školu Přátelské, ale nepřesahující hranice školy Spíše formální, ale přesto pozitivní Nepříliš pozitivní Negativní až nepřátelské

9. Jaký druh kolegiálních vztahů převažuje právě ve Vaší praxi?

Společná konverzace Pomoc a podpora Sdílení a výměny názorů a zkušeností Společná práce Jiné, jaké?

.....
10. Máte dostatek příležitostí pro kontakt s kolegy?

Určitě ano Ano Spíše ano Spíše ne Ne

11. Jste ochotni dělit se s kolegy o své pedagogické zkušenosti?

Určitě ano Ano Spíše ano Spíše ne Ne

12. Co nejčastěji poskytujete svým kolegům? (rady, informace, nabídku spolupráce, pomoc, zkušenosti z praxe, pomůcky, plány atp.)

.....
.....

13. Jsou kolegové s Vámi ochotni spolupracovat?

Určitě ano Ano Spíše ano Spíše ne Ne

14. Kterých vlastností, vztahujících se ke spolupráci, si nejvíce ceníte u svých kolegů?

.....
.....

15. Co Vám vadí při spolupráci s kolegy?

.....
.....

16. Jak hodnotíte spolupráci s vedoucí učitelkou pro ZŠ speciální?

.....
.....

17. Při evaluaci programů učitelů (školy jako celku, ŠVP, rozhovory s vedením školy):

- se nebojím vyslovit svůj názor, i když vím, že s ním vedení školy nemusí souhlasit
- raději vyjadřuji jen pozitivní názory, obávám se reakce vedení školy na negativní názory
- vím, že se vedení školy bude zabývat mými názory, pozitivními či negativními

vím, že můj názor vedení školy nezajímá

18. Možnosti vzájemné hospitace:

- využívám jen proto, že si to vedení školy přeje, bojím se nejt
- využívám, ale docházím při nich nejraději jen ke svému nejoblíbenějšímu kolegovi
- využívám, střídám kolegy, abych se co nejvíce dozvěděl (a)
- využívám, vybírám si podle vyučovacího předmětu, bez ohledu, kdo jej vyučuje
- nevyžívám

19. Školení, která pořádají sami učitelé ZŠ speciální, považuji za:

velmi přínosná přínosná zbytečná navštěvuji je z povinnosti
neúčastním se jich

Uveďte, prosím, proč....

.....

20. Hodnotíte vztah mezi uvádějícím a začínajícím učitelem na Vaší škole jako funkční?

Určitě ano Ano Spíše ano Spíše ne Ne

Uveďte, prosím, proč....

.....

21. Je pro Vás činnost metodických sdružení přínosná?

Určitě ano Ano Spíše ano Spíše ne Ne

Uveďte, prosím, proč....

.....

22. Zúčastňujete se neformálních akcí pořádaných školou? (např. „posezení“, výlety...)

Ano, rád (a) Ano Ano, z povinnosti Nepravidelně Ne

23. Setkáváte se s některými svými kolegy i mimo vyučování? (dny volna, prázdniny...)

Ano, je jich víc Ano, s jedním (jednou) Ne Nevidím důvod

Uvažuji o tom, ale ještě tomu tak nebylo

24. Domníváte se, že bez podpory vedení se nemůže rozvinout žádná forma spolupráce mezi učiteli do přínosné podoby pro školu?

Určitě ano Ano Spíše ano Spíše ne Ne

25. Vytváří vedení Vaší školy příležitosti pro pedagogickou spolupráci?

Určitě ano Ano Spíše ano Spíše ne Ne

26. Je pro Vás ředitelka vzorem spolupráce a kolegiality? (např. přidává se k lidem, k jejich snahám o zlepšování podmínek práce ve škole...). Uveďte, prosím, příklad (y):

Určitě ano Ano Spíše ano Spíše ne Ne

.....

27. Dokáže vedení Vaší školy ocenit spolupráci učitelů?

Určitě ano Ano Spíše ano Spíše ne Ne

28. Jak vnímáte hospitaci ředitelky či zástupce školy?

Jako stresující záležitost Jako příležitost ukázat výsledky své práce

Jako „nutné zlo“, které musím přečkat Jako možnost nadřízeného ukázat mi svou moc

Jako zcela běžnou situaci, nijak zvlášť ji neprožívám

29. Co podle Vás nejvíce brání rozvoji spolupráce učitelů? (můžete označit více možností)

Nedostatek času Vnější podmínky práce Mezilidské vztahy Osobní překážky

Jiné překážky, jaké?

.....

30. Co by mohlo přispět k ještě lepší spolupráci učitelů Vaší školy? (např. co by se mohli ještě naučit, jak se chovat, co využívat ke spolupráci, co postrádáte, co by učitelé uvítali...)

.....

.....

.....

.....

Dovolte mi, abych Vám ještě jednou poděkovala za ochotu a čas, kterou jste věnovali vyplnění tohoto dotazníku.

Příloha XI.

Nestrukturované interview

1. Jak hodnotíte, z Vašeho pohledu, úroveň spolupráce učitelů v ZŠ speciální?
2. Jak hodnotíte spolupráci učitelů ZŠ speciální s Vámi?
3. Souhlasíte s tvrzením, že spolupráce a kolegiální učitelů je základem úspěšného vzdělávání žáků s mentálním postižením? Proč, prosím?
4. Máte možnost porovnat - liší se něčím, dle Vašeho názoru, spolupráce učitelů ZŠ speciální od spolupráce učitelů v dalších součástech školy (např. ZŠ praktická, mateřská škola)?
5. Můžete uvést příklady úspěšně fungující spolupráce učitelů v ZŠ speciální?
6. Učitelé ZŠ speciální kladně hodnotili vedení školy jako vytvářející příležitosti pro pedagogickou spolupráci, oceňující spolupráci. Vy osobně jste byla označena dokonce jako vzor kolegiality a spolupráce. Čím je způsobeno, podle Vás, že to učitelé tak vnímají?
7. Z odpovědí učitelů mimo jiné zaznělo, že neustále vymýšlíte nové věci, které mohou ulehčit práci, snažíte se o lepší vztahy mezi kolegy. Kde čerpáte informace a nápady k tématu spolupráce učitelů?
8. Co by ještě mohlo přispět ke zlepšení spolupráce učitelů ZŠ speciální?